ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 26.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 29-го Марта — 1835 — *Wilno. Piątek. 29-go Marca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Марта.

Высочайшеми Указами Марта 1-го числа: „Въ воздаяніе отлично-усердной службы Начальниковъ Таможенныхъ Округовъ, Статскихъ Совѣтниковъ: Юрбурскаго *Спиридова* и Одесскаго *Бологовскаго*; Управляющаго Рижскою Таможнею Чиновника 6-го класса *Версилова* и Начальника Гродненскаго Таможеннаго Округа, Коллежскаго Совѣтника *Лагинова*, Всемилостивѣйше пожалованы: *Спиридовъ* и *Бологовскій* въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, а *Версиловъ* и *Лагиновъ*, въ Статскіе Совѣтники."

— Въ награду отличнаго прохожденія Управляющимъ Канцеляріею Министра Финансовъ по Секретной части, Статскимъ Совѣтникомъ *Кранихфельдомъ*, службы, Начальствомъ засвидѣтельствованнаго, Всемилостивѣйше пожалованъ онъ *Кранихфельдъ* въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники."

—*Марта 3-го числа.* Снисходя на прошеніе Оберъ-Гофмейстера Двора Его Императорскаго Величества, Князя Сергія *Гагарина*, Всемилостивѣйше уволенъ онъ отъ званія Оберъ-Гофмейстера Конторы, съ оставленіемъ при прочихъ его званіяхъ."

— Исправляющій должность Гофъ-Штабъ-Квартирмейстера, Надворный Совѣтникъ Григорій *Воробьевъ*, утвержденъ въ семъ званіи, и Всемилостивѣйше пожалованъ въ шестый классъ.

— Государь Императоръ Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать Швейцарскому уроженцу *Рейфу* бриллiантовый перстень, за поднесеніе Его Императорскому Величеству, чрезъ Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, перваго тома издаваемаго Рейфомъ *Русско-Французскаго Словаря.*

— Въ городѣ Кіевѣ дозволено учредить постоянный театръ, для чего на первый случай будетъ ежегодно отдѣляемо изъ городскихъ доходовъ по десяти тысячъ рублей, и сверхъ того на устройство зданія, декорацій, костюмовъ, и проч., дозволено употреблять сумму изъ остатковъ городскихъ доходовъ, по усмотрѣнію Главнаго мѣстнаго Начальства. Для управленія театромъ составлена Дирекція, подъ предсѣдательствомъ Генералъ-Губернатора, изъ трехъ Членовъ: Попечителя Кіевской Гимназіи Графа *Ильинскаго*, Коллежскаго Ассессора Князя *Кудашева* и Полковника *Голубцова.* (*Спб. В.*)

— „Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Народнаго Просвѣщенія, о дозволеніи опредѣлять для надзора за Студентами и воспитанниками учебныхъ заведеній людей всѣхъ свободныхъ состояній и иностранцевъ, *мнѣніемъ положилъ*: 1) Въ должности комнатныхъ Надзирателей и вообще Смотрителей за воспитанниками учебныхъ заведеній вѣдомства Министерства Народнаго Просвѣщенія, также Помощниковъ Инспекторовъ Университетскихъ Студентовъ, дозволить опредѣлять имѣющихъ потребныя для того познанія и качества изъ всѣхъ свободныхъ состояній, равно и иностранцевъ. 2) О всѣхъ поступающихъ въ сіи должности изъ сословій, неимѣющихъ, по 5-й статьѣ Свода Законовъ,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 18 Marca.

Przez Naywyższe ukazy dnia 1 Marca w nagrodę odznaczającey się gorliwością służby, Naczelników Tamożennych Okręgów, Radców Stanu, Jurborskiego *Spirydowa* i Odesskiego *Bołohowskiego*; zarządzającego Ryzką Tamożnią Urzędnika 6tey klassy *Wersiłowa* i Naczelnika Grodzieńskiego Tamożennego Okręgu, Radcy Kollegialnego *Łaczynowa*, Nayłaskawiey wyniesieni: *Spirydow* i *Bołogowski* na Rzeczywistych Radców Stanu, a *Wersiłow* i *Łaczynow* na Radców Stanu.

— W nagrodę odznaczającego się przechodzenia służby, zaświadczoney przez Zwierzchność zarządzającego Kancellaryą Ministra Skarbu Oddziału sekretnego, Radca Stanu *Kranichfeld*, Nayłaskawiey wyniesiony na Rzeczywistego Radcę Stanu.

— *Marca 3 dnia.* Przychylając się do prośby Wielkiego Mistrza Dworu Jego Cesarskiey Mości, Xięcia Sergiusza *Gagaryna*, Nayłaskawiey uwolniony on został od Urzędu Wielkiego Mistrza Dworu i obowiązku Prezydenta Moskiewskiego Pałacowego Kantoru, z zostawieniem go przy innych Urzędach.

— Pełniący obowiązek Sztabs-Kwatermistrza Dworu, Radca Dworu Grzegorz *Worobjew*, utwierdzony na tym Urzędzie, i Nayłaskawiey wyniesiony do szóstey klassy.

— Cesarz Jegomość Nayłaskawiey raczył udarować rodem Szwaycara *Rejfa*, brylantowym pierścieniem, za złożenie Jego Cesarskiey Mości, przez Ministra Narodowego Oświecenia, pierwszego Tomu wydającego się przez *Rejfa* Rossyysko-Francuzkiego Słownika.

— W mieście Kijowie, dozwolono założyć stały teatr, w tym celu na raz pierwszy, corocznie wydawano będzie z dochodów mieyskich, po 10,000 rubli, i oprócz tego na wystawienie budowli, sporządzenie dekoracyi, ubiorów i t. d. dozwolono użyć summę z pozostałości mieyskich dochodów, podług uwagi Główney mieyscowey Zwierzchności. Dla zarządu Teatrem, ustanowiona została Dyrekcya, pod Prezydencyą Jenerał-Gubernatora, ze trzech Członków: Kuratora Gimnazyum Kijowskiego Hrabiego *Ilińskiego*, Assessora Kollegialnego Xięcia *Kudaszewa* i Półkownika *Hołubcowa.* (*G. S. P.*)

— „Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Narodowego Oświecenia, o dozwoleniu naznaczania dla nadzoru Studentów i wychowańców szkolnych zakładów, ludzi wszystkich wolnych stanów i cudzoziemców, przez *opinią postanowiła*: 1) W obowiązku stancyynych Nadzorców, i w ogólności Dozorców, wychowańców szkolnych zakładów w wiedzy Ministeryum Narodowego Oświecenia, także Pomocników Inspektorów Uniwersyteckich Studentów, dozwolić naznaczać, mających potrzebne ku temu wiadomości i przymioty ze wszystkich wolnych stanów, równie i cudzoziemców. 2) O wszystkich wchodzących do tych obowiązków ze stanów, niemających podług 5go artykułu Połączenia Praw, Tomu III, Ustaw o służbie Cywilney,

тома III, Уставовъ о службѣ Гражданской, права вступать въ гражданскую службу (кромѣ иностранцевъ неподданныхъ Россіи), представлять Правительствующему Сенату, для испрошенія дозволенія считать ихъ въ службѣ по учебной части и для исключенія изъ податнаго состоянія тѣхъ изъ нихъ, кои въ ономъ состоятъ. 3) Комнатные Надзиратели, Помощники Инспекторовъ Студентовъ и прочія, для надзора за воспитанниками опредѣляемыя лица, поступающія въ сіи званія изъ свободныхъ податныхъ состояній и изъ иностранцевъ, принявшихъ присягу на подданство, со времени дозволенія считать ихъ въ службѣ, пользуются въ продолженіи оной за урядъ преимуществами 14-го класса, но производятся въ сей чинъ не прежде, какъ по выслугѣ въ вышеозначенныхъ должностяхъ двенадцати лѣтъ. 4) Отъ иностранныхъ подданныхъ, поступающихъ въ упомянутыя должности, не требовать присяги на подданство Россіи, если сами не пожелаютъ оной принять: но они обязаны присягать установленнымъ порядкомъ на вѣрность службы, и при томъ не прежде могутъ воспользоваться правами и преимуществами, въ предъидущихъ статьяхъ изъясненными, какъ по вступленіи въ подданство; въ противномъ же случаѣ получаютъ только, въ видѣ найма, содержаніе, занимаемому ими мѣсту присвоенное. 5) Принадлежавшіе къ сословіямъ, неимѣющимъ права вступать въ Гражданскую службу, и недостигшіе во время состоянія въ вышеозначенныхъ должностяхъ классныхъ чиновъ, оставляя заведеніе сами, или бывъ изъ онаго исключены Начальствомъ, по усмотрѣнію ихъ неспособности, должны возвращаться въ прежнія состоянія и слѣдовать узаконенному для оныхъ порядку относительно избранія рода жизни; тѣ же, кои пріобрѣли классные чины, имѣютъ право переходить на службу во всякое другое вѣдомство. 6) Преимущества, предоставленныя разными Уставами Надзирателямъ за воспитанниками, остаются въ своей силѣ для лицъ, имѣющихъ право вступленія въ Гражданскую службу, а равно и для тѣхъ, кои воспитаны въ какихъ-либо Россійскихъ учебныхъ заведеніяхъ.“ На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ С. Петербургѣ, 30-го Января 1835 года. (Марта 5 дня 1835 года. *По 1-му Департаменту.*) (*С. Б.*)

14-го числа с. м. совершена была въ здѣшней Католической церкви Св. Екатерины, по распоряженію Г. Австрійскаго Посланника Его Сіятельства Графа *Фикельмона*, панихида по покойномъ Императорѣ Францѣ I. Къ церемоніи сей приглашены были Его Сіятельствомъ многіе Государственные Сановники и другія знатнѣйшія особы; на Невскомъ же проспектѣ, противъ самаго входа въ церковь, выстроенъ былъ по сему случаю Гренадерскій Императора Франца I-го полкъ, который почтилъ память въ Бозѣ почившаго Государя нѣсколькими ружейными залпами. Въ срединѣ церкви устроенъ былъ великолѣпный катафалкъ, имѣвшій въ вышину 5 саженъ; а въ основаніи 6½ квадр. саженъ. Съ четырехъ сторонъ основанія сего сдѣланы были ступени, ведшія къ десятиугольному храму, куполъ коего, увѣнчанный изваяніемъ, изображавшимъ Вѣру,— поддерживался десятью колоннами сложнаго ордена, съ капителями, составленными изъ орловъ и вензелеваго имени Императора. Посрединѣ храма возвышалась гробница, украшенная порфирою и Царскими регаліями. Внутренность купола покрыта была голубою краскою и усѣяна изображеніями бабочекъ— эмблемою безсмертія; въ самомъ же центрѣ онаго представленъ былъ Св. Духъ, въ видѣ парящаго голубя. Архитекторъ сдѣлалъ храмъ въ видѣ десятиугольника, для того вѣроятно, чтобы означить чрезъ то десять Королевствъ или главныхъ областей, составляющихъ Австрійскую Имперію и съ сею же цѣлію помѣстилъ на аттикѣ онаго гербы сихъ областей, съ приличными украшеніями. Между пьедесталами колоннъ сдѣланы были, съ десяти сторонъ, ступени, ведшія ко гробу; самые же пьедесталы образовали по длинѣ междуколоній выступы, на которыхъ стояли надгробные свѣтильники. Десять другихъ подобныхъ же свѣтильниковъ висѣли между колоннами. Съ четырехъ угловъ цоколя или основанія катафалка представлялись восемъ отдѣльныхъ тумбъ, на коихъ возвышались четыре большіе канделабра и четыре сидячія фигуры, величиною болѣе роста человѣческаго. Двѣ изъ сихъ фигуръ, изображавшія *правосудіе* и *мудрость* находились съ передней стороны катафалка, а другія двѣ *сила* и *кротость* со стороны противуположной. Службу совершалъ, въ присутствіи многочисленнаго духовенства, самъ Епископъ. — Панихида (requiem) знаменитаго *Моцарта* выполнена была съ необыкновенною тор-

prawa wchodzić do służby cywilney, (oprócz cudzoziemców nie poddanych Rossyi) przedstawiać Rządzącemu Senatowi dla wyjednania zezwolenia, ażeby liczyć ich w służbie w oddziale szkolnym, i dla wykreślenia ze stanu podatkowego tych, którzy w nim zostają. 3) Nadzorcy stancyyni, Pomocnicy Inspektorów studentów i inne, do nadzoru wychowańców przeznaczone osoby, wchodzący do tych obowiązków z wolnych podatkowych stanów i cudzoziemców, którzy wykonali przysięgę na poddaństwo, od czasu dozwolenia liczyć ich w służbie, używają przez ciąg jey za urząd prerogatyw 14tey klassy, lecz mają bydź wynoszeni do tey rangi nie pierwiey, jak po wysłużeniu w pomienionym obowiązku lat dwónastu. 4) Od cudzoziemców, wchodzących do pomienionych obowiązków, nie wymagać przysięgi na poddaństwo Rossyi, jeśli sami nie będą chcieli jey wykonać; lecz obowiązani są przysięgać ustanowionym porządkiem, na wierność służby, i przy tém nie pierwiey mogą zaszczycać się prawami i prerogatywami, w powyższych artykułach wymienionemi, jak po weyściu do poddaństwa; w przeciwném zaś zdarzeniu, otrzymują tylko w sposobie najęcia utrzymanie, zaymowanemu przez nich mieyscu właściwe. 5) Ci, którzy należeli do stanów, niemających prawa wchodzić do służby cywilney, i nie otrzymali podczas zostawania w wyżey wyrażonych obowiązkach rang klassycznych, sami, opuszczając zakład, lub będąc z niego przez Zwierzchność wydalonemi, po dostrzeżeniu ich niezdatności, powracani bydź mają do dawnieyszych stanów, i postępować podług ustanowionego na to porządku, względem obrania stanu życia; ci zaś, którzy otrzymali rangi klassyczne, mają prawo przechodzić do służby, pod wiedzę wszelkich innych władz. 6) Prerogatywy, zostawione przez różne ustawy Nadzorcom wychowańców, pozostają w swojey mocy dla osób, mających prawo wchodzenia do służby cywilney, również i dla tych, którzy są wychowani w jakichkolwiek Rossyyskich Szkolnych Zakładach.“ Na autentyku własną Jego Cesarskiey Mości ręką napisano: „*Ma bydź podług tego.*“ W St. Petersburgu, 30 Stycznia 1835 roku. (5go Marca 1835 roku. *Z 1go Departamentu.*) (*G. S.*)

Dnia 14 t. m. za staraniem Posła Austryackiego JW. Hrabiego *Ficqelmont*, odbyło się w tuteyszym katolickim kościele Św. Katarzyny, żałobne nabożeństwo po zmarłym Cesarzu *Franciszku I.* — Na ten obchód zaproszonych było przez Hrabiego wiele wysokich Urzędników Państwa i innych znakomitszych osób; na Newskim także prospekcie, przeciw samego weyścia do kościoła, stał w szeregach z tey okoliczności półk Grenadyerski Cesarza Franciszka 1go, który uczcił pamięć w Bogu zmarłego Cesarza, kilkakrotnym wystrzałem z broni. Na śrzodku kościoła wzniesiony był wspaniały katafal, mający wysokości 5 sążni, a w podstawie 6½ sążni kwadratowych. Ze cztérech stron tey podstawy zrobione były stopnie, prowadzące do dziesięcio-kątney świątyni, której kopuła, ozdobiona rzeźbą, wyobrażającą Wiarę, utrzymywana była przez dziesięć kolumn, złożonego porządku z kapitelami, złożonemi z orłów i cyfry Cesarza. Po śrzodku świątyni wznosił się grobowiec, ozdobiony purpurą i regaliami Monarchicznemi. Wewnątrz, kopuła ociągnięta była niebieskim kolorem i usiana wyobrażeniami motylow, godłem nieśmiertelności; w samym zaś jey śrzodku wyobrażony był Duch Św., w postaci unoszącego się gołębia. Architekt zrobił kaplicę w kształcie dziesięciokąta, zapewne dla tego, ażeby przez to oznaczyć dziesięć Królewstw czyli głównych prowincyy, składających Cesarstwo Austryackie, i w tymże celu umieścił, na gzymsie jego herby tych prowincyy, z przyzwoitemi ozdobami. Między podstawami kolumn, z dziesięciu stron, zrobione były stopnie, prowadzące do truny; same zaś podstawy formowały, wdłuż pomiędzy kolumn występy, na których stały żałobne lampy. Dziesięć innych podobnych lamp wisiało między kolumnami. Po cztérech rogach podstawy katafalu, było ośm oddzielnych podstaw, na których wznosiły się, cztéry wielkie świeczniki i cztéry siedzące figury, większe od wzrostu człowieka. Dwie z tych figur, wyobrażające *sprawiedliwość* i *mądrość*, znaydowały się na przedniey części katafalu, a dwie inne: *moc* i *łaskawość*, ze strony przeciwległey. Mszą i obrzędy święte, w assystencyi licznego Duchowieństwa, pontyfikalnie odprawiał Biskup. — Requiem sławnego *Motzarta*, było wykonane z niezwyczayną uroczystością, odpowiadającą uczuciom prawdziwey pobożności, napełniającey serca słuchaczów. Facyata kościoła, powleczoną była czarném suknem, ze srébrnemi ozdobami, i nad samém weyściem do kościoła, przytwierdzona była czarna tablica, ozdobiona Dwó-

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ. № 26. — 1835. — KURYER LITEWSKI. № 26.

жественностію, вполнѣ соотвѣтствовавшею чувствамъ непритворнаго благоговѣнія, наполнившимъ сердца слушателей. Паперть церкви драпирована была чернымъ сукномъ съ серебряными украшеніями, и надъ самымъ входомъ въ оную утверждена была черная доска, увѣнчанная двуглавымъ Австрійскимъ орломъ, съ слѣдующею надписью золотыми буквами:

głównym Orłem Austryackim, z następującym napisem złotemi literami:

FRANCISCO I,
IMPERATORI AUSTRIAE,
REGI HUNGARIAE, BOHEMIAE,
LOMBARDIAE-VENETIARUM,
ILLYRIAE,
ETC., ETC., ETC.,
Duplicis Imperii coronâ redimito.
Pietate in Deum insigni.
Viro forti, Principi fortiori.
Rebus secundis clementi et aequo.
Adversis fortunâ majori.
Semper justo.
Populorum deliciis.
Posteris exemplo.
Austria moerens.
D. D. D.
NAT: D: XII FEBR. MDCCLXVIII.
OBIIT D: II MART. MDCCCXXXV.
REGNORUM XLIII ANNO.

Рисунокъ катафалка дѣлалъ одинъ изъ отличнѣйшихъ воспитанниковъ Миланской Академіи— Архитекторъ *Фоссати*; честь же выполненія онаго принадлежитъ давно извѣстному многими превосходными зданіями въ С. Петербургѣ Архитектору *Рускѣ*.— Фигуры, украшавшія монументъ, сдѣланы были Саксонскимъ Скульпторомъ *Германомъ*, котораго самъ Торвальдсенъ почиталъ всегда однимъ изъ лучшихъ своихъ учениковъ. Превосходная по сочиненію и выполненію работа сія стоила художнику не болѣе 10 дней времени. (*Спб. В.*)

Rysunek katafalu układał jeden ze znakomitszych uczniów Medyolańskiey Akademii — Architekt *Fossati;* sława zaś tego wykonania należy dawno znajomemu z przewybornych budowli w St. Petersburgu Architektowi *Ruscowi* — Figury, które zdobiły monument, zrobione były przez skulptora *Hermana* Saxończyka, którego *Torvaldsen* zawsze uważał za jednego z łepszych swych uczniów. Wyborna ta robota, co do wynalazku i wykonania, kosztowała rzemieślnikowi nie więcey nad dni dziesięć czasu. (*G. S. P.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 12-го Марта.

Примѣчено, что въ титулѣ новаго Императора, пропущено употребительное доселѣ наименованіе Царя Іерусалимскаго. (*G. C.*)

Въ Лейпцигской газетѣ напечатано: „Ежедневно возрастаетъ увѣренность въ твердомъ намѣреніи новаго Австрійскаго Императора, шествовать по слѣдамъ своего Августѣйшаго Предмѣстника. Тѣ люди весьма ошибаются, кои предсказываютъ, что произойдетъ перемѣна во внутреннемъ управленіи и внѣшней политикѣ. Собственноручныя письма новаго Монарха и словесное изъявленіе его намѣреній, доказываютъ неосновательность сихъ предсказаній. Нетребованіе возобновленія присяги есть доказательство отеческой довѣренности. Жители столицы, среди коихъ выросъ Императоръ, знаютъ и уважаютъ его отличныя качества. Мужество свое онъ доказалъ при бывшемъ въ 1833 году наводненіи, во время коего онъ, съ опасностію собственной жизни, спасалъ утопающихъ, и бѣднымъ доставлялъ пищу. Не менѣе того онъ показалъ твердости при покушеніи на его жизнь сумашедшаго Рейндля. Не потерявъ присутствія духа, онъ первый поспѣшилъ къ Императору, чтобы успокоить его на счетъ сего происшествія. Какъ Члену Государственнаго Совѣта, Императоръ часто присылалъ на его разсмотрѣніе дѣла, и обыкновенно принималъ его мнѣніе. Каждый Государь необходимо долженъ имѣть вѣрныя познанія о произведеніяхъ своей страны: на сей предметъ нынѣшній Императоръ обращалъ особенное вниманіе: изъ всѣхъ частей Имперіи были ему присылаемы достойныя вниманія произведенія народной промышленности. Поступавшія къ Его Величеству вещи и издѣлія были расположены въ нѣсколькихъ залахъ въ систематическомъ порядкѣ, и онъ занимался ими въ часы отдохновенія. Симъ предметомъ завѣдывалъ первый Коммисаръ Австрійскихъ фабрикъ, Кеесъ, извѣстный своимъ сочиненіемъ: „Описаніе Австрійскихъ фабрикъ и промышленности.“ (*Сѣв. П.*)

— Въ газетѣ Nürnberger-Korrespondent напечатано частное письмо изъ Вѣны, въ коемъ, между прочимъ, сообщаютъ слѣдующія подробности о погребеніи тѣла Блаженной памяти Императора *Франца I*: „Погребеніе сіе было величественно въ простотѣ своей и совершенно соотвѣтствовало характеру покойнаго Государя. Народъ съ грустію смотрѣлъ на это печальное зрѣлище и глубокимъ, непритворнымъ уныньемъ доказывалъ привязанность свою къ памяти Императора. Многіе рыдали; по временамъ въ толпѣ раздавались всхлипыванія и громкіе стоны; однимъ словомъ казалось, что всѣ присутствовавшіе оплакивали близкаго, нѣжно любимаго роднаго. Хотя тѣло въ теченіе трехъ дней было выставлено для

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, dnia 12 Marca.

Uważano, że w tytułach nowego Cesarza, opuszczono używany dotychczas tytuł Króla Jerozolimy. (*G. C.*)

W Lipskiey gazecie wydrukowano: „Codzień się powiększa zaufanie w stałym zamiarze nowego Cesarza Austryackiego, wstępować w ślady Nayjaśnieyszego swego poprzednika. Bardzo się mylą ci, którzy przepowiadają, iż zaydzie odmiana w wewnętrznym zarządzie i zewnętrzney polityce. Listy własnoręczne nowego Monarchy i ustne oświadczenie jego zamiarów, dowodzą niegruntowności tych przepowiedzeń. Nieżądanie odnowienia przysięgi, jest dowodem oycowskiey ufności. Mieszkańcy stolicy, śrzód których wzrosł Cesarz, znają i poważają odznaczające się jego przymioty. Okazał on swoje męztwo, przy zaszłey w roku 1833 powodzi, w czasie którey, z narażeniem własnego życia, ratował tonących i ubogim dostarczał żywności. Nie mniey też okazał odwagi przy targnieniu się na życie jego fixata Reyndla. Nie straciwszy przytomności umysłu, pierwszy pośpieszył do Cesarza, żeby go uspokoić względem tego wypadku. Jako Członkowi Rady Państwa, Cesarz często posyłał mu na rozpatrzenie sprawy, i zwyczaynie przyymował jego zdanie. Każdy Monarcha koniecznie musi mieć dokładne wiadomości o produktach swojego kraju: na ten przedmiot teraznieyszy Cesarz szczególną zwracał uwagę: ze wszystkich części Cesarstwa były mu przysyłane godne uwagi płody narodowego przemysłu. Przysyłane Jego Cesarskiey Mości rzeczy i wyroby, były rozłożone w kilku salach w porządku systematycznym, i on się niemi zaymował w godzinach odpoczynku. Przedmiotem tym zawiadywał pierwszy Kommissarz fabryk Austryackich *Kees*, znany ze swego dzieła: „Opisanie Austryackich fabryk i przemysłu.“ (*P. P.*)

— W gazecie Korrespondenta Norymberskiego wydrukowany jest list prywatny z Wiednia, w którym, między innemi, udzielają następujących szczegółów, o pogrzebieniu ciała ś. p. Cesarza *Franciszka I*: „Pogrzeb ten wspaniały był w swey prostocie, i zupełnie odpowiadał charakterowi zmarłego Monarchy. Z boleścią narod poglądał na to smutne widowisko, i głębokim, prawdziwym smutkiem dowodził swego przywiązania do pamięci Cesarza. Wielu rzewnie płakało; niekiedy w tłumie rozlegały się łkania i głośne westchnienia; słowem, zdawało się, iż wszyscy, którzy byli temu obecni, opłakiwali blizkiego, czule kochanego krewnego. Chociaż zwłoki przez trzy dni wystawione były dla publiczności, lecz pomimo to, w dzień po-

публики, но, не смотря на то, въ день похоронъ, погребальное шествiе, отъ самаго Дворца до Монастыря Капуциновъ, сопровождаемо было многочисленною толпою людей всѣхъ званiй и состоянiй. Народонаселенiе столицы, и безъ того уже довольно значительное, увеличилось еще по сему случаю 30 или 40 тысячами жителей изъ окрестныхъ мѣстъ и близь лежащихъ областей, и такъ, какъ пространство отъ Дворца до Монастыря Капуциновъ весьма не велико, то тѣснота на улицахъ была столь необычайна, что многiе вѣроятно пострадали отъ сильной давки.— Сего дня начались церковныя молебствiя, которыя въ первую половину недѣли будутъ отправляемы въ самомъ городѣ, а во вторую половину въ предмѣстiяхъ. Придворный театръ закрытъ до Понедѣльника Святой недѣли; опера откроется 23-го, а театръ предмѣстiй 16-го сего мѣсяца.— Хотя жителямъ не предписано отъ Правительства никакаго траура; однако самое даже низшее Дворянство, купечество и большая часть публики показываются на улицахъ не иначе, какъ въ черной одеждѣ, что придаетъ общественнымъ нашимъ гуляньямъ мрачный и унылый видъ, соотвѣтствующiй вполнѣ общему расположенiю умовъ. Въ числѣ замѣчательныхъ случаевъ во время похоронъ, болѣе всего обратило на себя вниманiе то, что Турецкiе Офицеры, находившiеся при погребальномъ шествiи, имѣли флёръ на рукѣ, чего прежде они никогда не наблюдали. (*Спб. В.*)

Галлицiя.

Львовъ, 14-го Марта.

Здѣшняя газета, въ статьѣ подъ заглавiемъ *Сѣверъ и Югъ*, заключаетъ слѣдующее: „Тотъ великiй законъ равновѣсiя, по коему народы Сѣвера и Юга взаимно сообщаютъ другъ другу дары просвѣщенiя, находится и нынѣ въ томъ же самомъ отношенiи, какъ и древле. Сѣверъ, который во всѣхъ вѣкахъ позднѣе прочихъ странъ принималъ гражданскую образованность, кажется назначенъ возвести ее на высшую степень совершенства, доставить ей болѣе крѣпости и силы, усугубить яркость лучей ея и отразить свой блескъ на плодоносномъ Югѣ, откуда хотя и возникъ, какъ изъ колыбели, сей порывъ образованности, но не могъ тамъ достигнуть толикаго мужества и успѣховъ, какъ на Сѣверѣ. Сiя очередь непреложна. На большемъ ли, или меньшемъ пространствѣ, вездѣ ознаменованы слѣды ея, кои сохраняетъ, какъ древняя, такъ и новая Исторiя. Первый источникъ свѣта, происшедшiй изъ Индiи, а можетъ быть и изъ Китая, протекъ Ассирiю, Финикiю, Iудею, Персiю, малую-Азiю, воспламенилъ Грецiю и безпрестанно подвигался далѣе на Сѣверъ. Либо, когда отдаленнѣйшiя страны, возженныя симъ лучемъ, приняли уже взлелеянную другими народами гражданственность, она была уже возвышена и обогащенна просвѣщенiемъ, усовершенствованными искуствами и познанiями, кои, съ теченiемъ времени болѣе и болѣе возрастая, доставили симъ странамъ преимущество въ сравненiи съ первоначальными.

Такъ подвигается свѣтъ съ Юга на Сѣверъ (или собственно съ Востока на Западъ). Открывая безпрестанно обширнѣйшiй путь, и усиливая свой потокъ, не токмо не теряетъ ни одной струи, но еще болѣе умножаетъ ихъ, по мѣрѣ различной степени усовершенствованiя, которой духъ человѣческiй достигать способенъ. Тоже самое видно и въ новой Исторiи. Римъ, Византiя, образованные Грецiею, взаимно просвѣщаютъ Галлiю, Британiю и Германiю, до самыхъ сѣверныхъ острововъ, покрытыхъ Киммерiйскимъ мракомъ. Самая географическая Исторiя просвѣщенiя подчинена въ отдѣльныхъ частяхъ своихъ симъ же высшимъ законамъ. Знаменитость Испанiи подъ властiю Арабовъ, духъ Прованса въ среднихъ вѣкахъ, даровавъ Европѣ поэтическую жизнь и донынѣ еще надѣляютъ ее своими сокровищами. Бельгiя и средняя Галлiя, не смотря на сосѣдство съ Провансомъ, не вышли изъ варварства. Англiя стояла еще ниже.

Но съ сей эпохи отношенiя перемѣнились. Югъ и Сѣверъ помѣнялись своими ролями, и Сѣверъ такъ умѣлъ пользоваться познанiями Юга, что гораздо превзошелъ оный. Сѣверъ владѣетъ теперь промышленностiю, славящеюся богатыми изобрѣтенiями и чрезвычайными умозрѣнiями; хотя и понынѣ не умѣетъ еще озариться фантазiею и очарованiями Юга. Музыка принадлежитъ Германцамъ; даже Ваянiе обрѣло нынѣ въ Данiи, на Сѣверѣ образованной Европы, славнѣйшаго художника. Скандинавiя и Финляндiя по географическому положенiю своему, суровости климата, неплодородности почвы, по видимому почти непреодолимымъ препонамъ, чуждались просвѣщенiя: однако жъ Швецiя, Данiя, Исландiя и Норвегiя пошли далѣе, нежели нѣкоторыя области въ

grzebu, iściu pogrzebowemu od pałacu aż do klasztoru Kapucynów, towarzyszył niezliczony tłum ludu, wszystkich urzędów i stanów. Ludność stolicy, oprócz tego dość już znaczna, powiększyła się jeszcze z tey okoliczności, 30 lub 40 tysiącami mieszkańców, z mieysc okolicznych i pobliższych prowincyy, a ponieważ przestrzeń od pałacu do klasztoru Kapucynów jest mała, zatém ciasność na ulicach tak była niezwyczayna, iż bezwątpienia wielu ucierpiało od mocnego ścisku.— Dziś zaczęły się modły kościelne, które w pierwszey połowie tygodnia będą się odbywały w samém mieście, a w drugiey połowie na przedmieściach. Teatr Dworu zamknięty będzie do Poniedziałku Świątecznego, opera otworzy się d. 23, a teatr na przedmieściach d. 16 t. m. — Chociaż przez Rząd żadney nie było przepisano dla mieszkańców żałoby; jednak niższa nawet Szlachta, kupcy i większa część publiczności, ukazują się na ulicach nie inaczey, jak w czarném odzieniu, co przydaje powszechnym naszym zabawom ponury i smutny widok, odpowiadający powszechnemu usposobieniu umysłów. W liczbie godnych uwagi zdarzeń podczas pogrzebu, naywięcey to zwróciło na siebie uwagę, iż Oficerowie Tureccy, którzy byli obecni iściu pogrzebowemu, mieli na ręku krepę, czego nigdy dawniey nie czynili. (*G.S.P.*)

Gałicya.

Lwów, dnia 14 Marca.

Gazeta tuteysza zawiera, pod napisem *Północ i Południe*, co następuje: „To wielkie, rodzinne prawo równowagi, mocą którego ludy Północy i Południa wzajemnie sobie dobrodzieystw oświaty udzielają, jest w tym samym stanie za naszych czasów, w jakim było i dawniey. Północ, która we wszystkich wiekach naypoźniey cywilizacyą przyymowała, zdaje się na to bydź przeznaczoną, aby ją podnieść na wyższy stopień udoskonalenia, nadadź jey więcey tęgości i mocy, pomnożyć ilość jey promieni, i blask ich znowu zwrócić na zarodne Południe; zkąd wprawdzie ten ruch cywilizacyi, jak z kolebki wyszedł, ale się nie mógł na Południu tak dzielnie i do takiey doskonałości wzmódz, jak na Północy. Takowa koley postępu jest koniecznością. Wszędzie się znamionuje, bądź to na większey, bądź na mnieyszey przestrzeni; owładnęła starożytne jak nowożytne dzieje; pierwszy trysk promienney światłości wyszedł z Indyów, a może i Chin, przebiegł Assyryą, Fenicyą, Judeę, Persyą, mnieyszą Azyą, zapalił Grecyą, i coraz się więcey ku Północy posuwał. Gdy bowiem nayodległeysze kraje, dotknięte tym promieniem, przyjęły już przez inne ludy wyżywioną cywilizacyą, przyjęły już wychowaną i ubogaconą oświatę, sztuki, coraz doskonalsze, oraz umiejętności, które zbiegiem czasu urosły; dla tego i w porównaniu z pierwotnemi krajami przodek otrzymać muszą.

Tak się posuwa światło z Południa na Północ (właściwie ze Wschodu na Zachód). Otwierając sobie ciągle przestrzeńszą drogę, wyżłobiając głębsze łoże, nie traci żadnego promyka, ale owszem je pomnaża, podług miary rozlicznych stopni udoskonalenia, do których wznosi się duch człowieczy. Podobny stosunek zachodzi i w nowszey historyi. Rzym, Bizancya, ucywilizowane przez Grecyą, cywilizują nawzajem Gallią, Brytanią i Germanią, aż do wysp naypółnocnieyszych, okrytych Cymmeryyską ciemnością. Nawet jeograficzna historya cywilizacyi, w pojedynczych częściach swoich, tym wyższym prawom podlega. Świetność Hiszpanii pod panowaniem Arabów, duch Prowancyi w średnim wieku, stworzyły życie poezyyne Europy, i dotąd ją zasilają swemi skarbami. Belgia i środkowa Gallia, mimo sąsiedztwo z Prowancyą, nie wyszły z barbarzyństwa. Anglia jeszcze niżey stała.

Od tey jednak epoki zmieniły się stosunki. Południe z Północą zamieniły się prawie na swoje role, i Północ tak umiała z nauk Południa korzystać, że je daleko prześcignęła. Północ posiada teraz przemysł z bogatych wynalazków i nadzwyczaynych rozwikłań sławny, nawet sztuki opanowała i z większą je umiejętnością i energią, niż Południe, wykształciła; lubo ich dotąd fantazyą i wdziękiem Południa upromienić nie umié. Muzyka Niemcom przynależy; nawet rzeźba znalazła w czasach dzisieyszych w Danii, na Północy cywilizowaney Europy, naysławnieyszego Mistrza. Skandynawia i Finlandya opierały się cywilizacyi swojém jeograficzném położeniem, ostrością klimatu, niepłodnością ziemi, przeszkodami prawie niepokonanemi na pozór. A przecięż Szwecya, Dania, Islandya i Norwe-

Испаніи и Италіи. Владычество ума тамъ гораздо чище и мужественнѣе; виды людей истиннѣе и нравственнѣе. Образованность, несмотря на положеніе и внутренною природу сихъ ледяныхъ странъ, произвела здѣсь полезнѣйшіе, нежели на Югѣ плоды. Россія, въ особенности со временъ ПЕТРА Великаго, обратила къ Европейскому просвѣщенію лице Свое, а при спокойномъ, неторопливомъ, но благоразумномъ и постоянномъ присвоеніи онаго, она упрочитъ себѣ будущность и вкупѣ исполнитъ призваніе свое, передать образованность Востоку, откуда она черпала первыя свои пособія." (*D. P.*)

Франція.

Парижъ, 14-го Марта.

Изъ Байонны отъ 7-го с. м. доносятъ: „Въ Сѣверную армію прибылъ съ 3,000-нымъ отрядомъ Генералъ *Альдама*. Онъ выступилъ изъ Аррагоніи 25 Февраля, а нынѣ находится въ Наваррѣ. Недавно присланы и другіе отряды, кои разставлены будутъ вдоль Эбро такъ, чтобы по первому повелѣнію могли они вступить въ бой. Вскорѣ съ наступающею весною должно ожидать важнаго сраженія, которое совершенно перемѣнитъ до сего бывшій порядокъ вещей. Кромѣ сего Генералъ *Мина* приказалъ укрѣпить нѣкоторыя церкви и монастыри въ окрестностяхъ Пампелоны, Витторіи, Толозы и Ст. Себастіана.

— Изъ всѣхъ областей тронулись многочисленные резервы частію, чтобы присоединиться къ войскамъ Генерала *Мины* а частію для защиты нѣкоторыхъ городовъ въ Каталоніи. Внутренняя стража и сохраненіе безопасности въ городахъ, изъ коихъ вышли гарнизоны, поручена милиціи. (*G. C.*)

17-го Марта.

Изъ Тулона отъ 11-го с. м. пишутъ: „Собранный у Балеарскихъ острововъ флотъ Соединенныхъ Штатовъ, состоитъ изъ 2 линѣйныхъ кораблей, 2 фрегатовъ, 1 корветы и 1 брига. Соединеніе сихъ Американскихъ морскихъ силъ въ одной изъ гаваней Средиземнаго моря, по настоящимъ обстоятельствамъ, заставляетъ думать, что тутъ не безъ злобы къ Франціи. Поведеніе сіе скрываетъ намѣренія, которыя не ускользнутъ отъ нашего Правительства потому, что оно отправило одинъ фрегатъ въ Магонъ для наблюденія за движеніями онаго флота и доставленія ближайшихъ свѣденій. Беллонѣ повѣрена сія миссія; она имѣетъ повелѣніе, оставаться въ Магонской пристани, до выхода Американскаго флота. Соединенные Штаты хотѣли симъ подкрѣпить требованія свои у Франціи. Это значитъ угроза. Нахожденіе сихъ кораблей обезпокоиваетъ нѣсколько торговлю, Американцы же говорятъ, что они ожидаютъ еще болѣе кораблей."

18-го Марта.

Въ Журналѣ Прѣній изъ Тулона отъ 10 Марта сообщено: „Я получилъ письмо отъ Офицера Беллоны, которая, какъ вамъ извѣстно, отправлена въ Магонъ. Онъ пишетъ ко мнѣ, что эскадра Соединенныхъ Штатовъ Сѣверной Америки тамъ находящаяся состоитъ изъ линѣйнаго корабля Делаваре о 94 пушкахъ, фрегата Потомакъ о 60, корветы Джонъ-Адамсъ о 24 и галіота Шаркъ о 8 пушкахъ. Я думаю, что для васъ не безполезно будетъ въ точности знать состояніе военныхъ силъ, кои сіе государство содержитъ на Средиземномъ морѣ. Кажется, что Командоръ *Патерсонъ*, начальствующій сею эскадрою, смѣненъ будетъ другимъ Офицеромъ, (коего имя еще неизвѣстно), что сей приведетъ съ собою въ Средиземное море фрегаты: Соединенные Штаты, Конституцію и корвету Пеанокъ, а линѣйный корабль Делаваре отправитъ въ Америку."

— По письму изъ Тулона отъ 12-го Марта извѣщаютъ: Ламроа, прибывшая изъ Мальты, которую оставила она 17-го Февраля, сообщаетъ, что Англійскаго флота туда не ожидаютъ, и что всѣ корабли, способные выдержать плаваніе, отправились въ Левантъ. (*A.P.S.Z.*)

Пруссія.

Берлинъ, 28-го Марта.

Его Королевское Высочество, Принцъ *Вильгельмъ* (сынъ Короля) возвратился изъ Вѣны.

— Прибылъ сюда, Императорско-Австрійскій Камергеръ, Князь Адольфъ *Шварценбергъ* изъ Вѣны. (*A.P.S.Z.*)

— Для облегченія ѣзды по пещанымъ дорогамъ въ Свидницкомъ округѣ Мерзебургскаго вѣдомства, тамошнія волости согласились, чтобы ежегодно возить глину на пѣски.

— Докторъ *Лемантъ* въ Торгау сдѣлалъ щастливо нѣсколько лѣченій крупа, или воспаленія горла у дѣтей тѣмъ, что въ началѣ болѣзни прикладывалъ

gia więcey postąpiły, niż pojedyncze części Włoch i Hiszpanii. Władza rozsądku jest tam czystsza, dzielnieysza; poględy ludu sprawiedliwsze, moralnieysze. Cywilizacya, mimo położenia i wewnętrzney przyrody owych krain, wydała tu pożytecznieysze, niż na Południu owoce. Rossya, szczególniey od czasu PIOTRA Wielkiego, zwróciła oblicze swoje ku cywilizacyi europeyskiey; a przy spokoynėm i powolnėm, ale rozsądnėm i stałėm, przyswajaniu tey cywilizacyi, utworzyć może sobie przyszłość, a razem bydź powołaną do skierowania oświaty na Wschód, zkąd pierwsze jey wyszły połyski." (*Dz. P.*)

Francya.

Paryż, dnia 14 Marca.

Donoszą z Bayonny pod dniem 7 b. m. „Do woyska północnego przybył Jenerał *Aldama*, na czele 3,000 korpusu. Wyruszył on dnia 25 Lutego z Arragonii, a teraz znayduje się w Nawarrze. Inne świeżo nadesłano oddziały, zaymują stanowiska wzdłuż Ebro, tak, iż za pierwszym rozkazem, mogą wystąpić na linię bojową. Wkrótce, przy nadchodzącey wiośnie, trzeba się spodziewać ważney bitwy, która zmieni zupełnie dotychczasową postać rzeczy. Oprócz tego kazał Jenerał *Mina* obwarować niektóre kościoły i klasztory, w okolicach Pampelony, Wittoryi, Tolozy i St. Sebastianu.

— Ze wszystkich Prowincyy wyruszyły liczne załogi, częścią do woyska jenerała *Miny*, częścią dla zabezpieczenia niektórych miast w Katalonii. Służbę wewnętrzną i pilnowanie bezpieczeństwa w mieyscach, z których wyciągnęły załogi, poruczono milicyom (urbanos) (*G. C.*)

Dnia 17.

List z Tulonu pod dniem 11 b. m. donosi: „Flota Zjednoczonych Stanów Północney Ameryki, zebrana przy wyspach Balearskich, składa się z 2ch okrętów liniowych, 2ch fregat, korwety i bryga. Pobyt jey w porcie nad morzem Śrzódziemném skłania w obecnych okolicznościach do domysłu, iż Rząd Amerykański jest zagniewany na Francyą. Postępek ten ukrywa zamiary, które nie unikną przed naszym Rządem dla tego, że on wysłał fregatę do Mahonu, dla uważania poruszeń tey floty, i dawania dokładnych w tey mierze wiadomości. Zlecenie to zostało poruczoném fregacie Bellona; kazano jey bawić w Mahon, póki flota amerykańska nie odpłynie. Zjednoczone Stany chcą przez tę demonstracyą poprzeć swoje żądania pieniężne. Jest to pewnym rodzajem pogróżki. Wreszcie bytność tych okrętów wprawia stan kupiecki w niejaką niespokoyność, a Amerykanie mówią, iż się spodziewają przybycia więcey okrętów swoich."

Dnia 18.

Przesłano do Dziennika Rozpraw z Tulonu pod 10 Marca następującą wiadomość: „Otrzymałem list od Oficera Bellony, która jak WPanu wiadomo wysłana jest do Mahonu. Pisze on do mnie, że znaydująca się tam eskadra Stanów Zjednoczonych Ameryki Północney, składa się z okrętu liniowego Delavare o 94 działach, fregaty Potomak o 60, korwety John-Adams o 24 i galioty Sharc o 8 działach. Tak rozumiem, iż WPanu przyda się wiadomość o siłach, jakie to Państwo utrzymuje na Morzu Śrzódziemném. Zdaje się, iż na mieysce Kommandora *Petersona*, dowodzącego tą eskadrą, przysłany będzie inny Oficer, (którego imienia jeszcze nie wiadomo) i przyprowadzi z sobą na Morze Śrzódziemne fregaty: Stany Zjednoczone, Konstytucyą, i korwetę Peanok, a zaś okręt liniowy Delavare odeszle do Ameryki."

— Podług listu z Tulonu pod dniem 12 Marca donoszą: Lamproie, która przybyła z Malty, opuściwszy tę wyspę 17 Lutego donosi, iż tam nie oczekują floty Angielskiey, i że wszystkie okręty, zdolne wytrzymać żeglugę, wysłane do Lewantu. (*A.P.S.Z.*)

Prussy.

Berlin, dnia 28 Marca.

Jego Królewska Wysokość Xiąże *Wilhelm* (syn Króla) powrócił z Wiednia.

— Przybył tu, Cesarsko-Austryacki Podkomorzy, Xiąże Adolf *Schwartzenberg*, z Wiednia. (*A.P.S.Z.*)

Dla ułatwienia jazdy po drogach piaszczystych, w Obwodzie Swidnickim w rejencyi Merzeburskiey, zgodziły się tamteysze gminy, żeby każdorocznie nawozić częściami glinę na piaski.

— Doktor *Lehmann* w Torgau wykonał kilka bardzo szczęśliwych kuracyy, krupu czyli zapalenia krtani u dzieci, a to w ten sposób, że zaraz przy zaczęciu cho-

къ гортани губку, обмоченную въ горячей водѣ, не такъ однакожъ, чтобы отъ этого были пузыри, но только красноватость на кожѣ, и въ тоже время давалъ имъ пить отваръ изъ ромашки или бузины. (*G. C.*)

Бельгiя.

Брюссель, 15-го Марта.

Военный Министръ предоставилъ Корпуснымъ Начальникамъ увольнять въ отпускъ по 100 человѣкъ изъ каждаго баталiона. (*G. C.*)

Германiя.

Мюнхенъ, 14-го Марта.

Король по просьбѣ здѣшняго Магистрата дозволилъ, вмѣсто герба, даннаго Королемъ Максимилiаномъ въ 1808 году, съ изображенiемъ короны и льва идущаго въ бой, употреблять древнiй гербъ, представлящiй Монаха съ Евангелiемъ.

— Говорятъ навѣрное, что обрученiе Принца, Наслѣдника Престола, послѣдуетъ въ Октябрѣ будущаго года.

— Министерство наше постановило, что Евреи, принадлежащiе къ милицiи, не должны отговариваться отъ исполненiя службы въ Субботные дни, или другiе праздники, на томъ основанiи, что и христiане въ воскресные и праздничные дни не уклоняются отъ своихъ должностей.

Штутгардъ, 16-го Марта.

Здѣсь удивительная перемѣна погоды; за двѣ предъ симъ недѣли мы видѣли уже цвѣты на поляхъ и на лугахъ, а нынѣ опять холодъ и снѣгъ въ нѣкоторыхъ мѣстахъ выпалъ такой, что на 4 или 5 футовъ покрылъ землю.

— Извѣстie, будто бы противу Швейцарiи хотѣли выставить войско, не подтверждается. (*G. C.*)

Италiя.

Римъ, 9-го Марта.

Печальное извѣстie о кончинѣ Императора Австрiйскаго получено вчера здѣсь чрезъ курьера и произвело величайшее впечатлѣнiе, поелику оно было вовсе неожиданно. Папа весьма былъ симъ разтроганъ и пролилъ слезы горести. Относительно поминовенiя въ церкви Петра нѣсколько затрудняются, поелику сей обрядъ для покойнаго Испанскаго Короля *Фердинанда VII*, по политическимъ причинамъ, не выполненъ.

— Что *Донъ-Мигуэль*, по извѣстiямъ Англiйскихъ журналовъ, отсюда нечаянно исчезъ, этому причиною охота, на коей онъ въ компанiи находился на Понтинскихъ болотахъ. (*G. C.*)

Америка.

Вашингтонъ, 7-го Февраля.

Въ засѣданiи Сената, 4-го с. м., Г. *Кальгоунъ* просилъ Вице-Президента о дозволенiи сообщить Членамъ статью газеты Washington's Globe, касательно покушенiя на жизнь Президента, въ коей сказано, что убiйца *Лавренсъ* былъ понужденъ къ таковому поступку сильными выходками въ Капитолiи противу особы Генерала *Джаксона* и преимущественно одною рѣчью самаго Г. *Кальгоуна*. „Не распространяясь о томъ, что сказано лично обо мнѣ въ означенной статьѣ", присовокупилъ Г. *Кальгоунъ*, я не могу однако не замѣтить, что газета Washington's Globe есть органъ Исполнительной власти, и что для меня непонятно, какъ редакцiя сей газеты рѣшилась, помѣстить такую статью и какъ Правительство дозволило напечатанiе оной. Если вѣрить ея содержанiю, то всякiй, осмѣливающiй порицать мѣры Правительства, есть соумышленникъ низкихъ злодѣевъ; для вящшаго же убѣжденiя въ томъ читателей своихъ, авторъ статьи нарочно приводитъ частыя прѣнiя Сената объ извѣстныхъ всѣмъ злоупотребленiяхъ и изъ нихъ извлекаетъ доказательства въ участiи моемъ въ умыслѣ *Лавренса*. Если таковыя выходки могутъ быть терпимы, то послѣ сего Сенату остается только, спокойно смотрѣть на дѣйствiя Правительства и молчать о томъ, что найдено имъ будетъ заслуживающимъ порицанiе, дабы не быть обвинену въ ясномъ злоумышленiи. Цѣль подобныхъ поступковъ слишкомъ очевидна. Но я, несмотря на всѣ угрозы враговъ моихъ, не перестану, по званiю Сенатора, говорить и дѣйствовать такъ, какъ повелѣваютъ мнѣ обязанности, съ симъ званiемъ сопряженныя." (*Спб. В.*)

Нью-Iоркъ, 18-го Января.

Г-нъ *Адамсъ*, который, какъ извѣстно, хотѣлъ поспѣшить подачею отлагаемаго доклада относительно посольства Президента во Францiю, произнесъ въ Палатѣ Представителей рѣчь, дышущую миролю-

roby, przykładał im na gardzieli czyli na krtani, gąbkę umaczaną w wodzie gorącey, nie tyle jednak, aby bąble zrządzała, lecz sprawiającą czerwoność na skórze, dając zarazem do picia napóy z rumianku lub kwiatu bzowego. (*G. C.*)

Belgia.

Bruxella, dnia 15 Marca.

Minister woyny upoważnił dowodzących korpusami, ażeby sto ludzi z każdego batalionu, na urlopy puszczono. (*G. C.*)

Niemcy.

Monachium, 14 Marca.

Król, przychylając się do prośby tuteyszego Magistratu, raczył dozwolić, ażeby na mieysce herbu, nadanego miastu przez Króla Maxymiliana w roku 1808, to jest: w mieysce Korony i Lwa gotowego do walki, użyty był znowu herb dawny, mający w swém polu Mnicha z Ewangelią.

— Podają za rzecz zupełnie pewną, że zaślubiny Xięcia Następcy Tronu, odbędą się w Październiku przyszłego roku.

— Ministeryum nasze wydało rozporządzenie, że Izraelici, należący do Landwehru, nie mogą się wymawiać od pełnienia służby w dni szabatu lub w inne jakie święta; a to na zasadzie, że i Chrześcianie nie wyłamują się od tych obowiązków w niedzielę, ani w dni świąteczne.

Sztutgard, 16 Marca.

Doznajemy tu dziwney zmiany powietrza; nie dawno, bo przed 14 dniami, widzieliśmy już kwiaty na polach i na łąkach, a dzisia panuje zimno i spadły śniegi w niektórych okolicach, tak znaczne, że na 4 do 5 stop zasypały ziemię.

— Wiadomość, jakoby miano wystawić woysko przeciwko Szwaycaryi, nie potwierdziła się. (*G. C.*)

Włochy.

Rzym, dnia 9 Marca.

Smutna, wiadomość otrzymana tu wczora przez gońca o zgonie Cesarza Austryackiego, wielkie uczyniła wrażenie, ponieważ zupełnie nie była spodziewaną. Papież bardzo był tym dotknięty i zapłakał. Zaymują się około żałobnego nabożeństwa w kościele Św. Piotra, ponieważ takież nabożeństwo po zmarłym Królu Hiszpańskim *Ferdynandzie VII* dla politycznych przyczyn nie było odprawione.

— Że *Don Miguel*, podług doniesień Angielskich Dzienników, nagle ztąd zniknął, jest temu przyczyną polowanie, na którém się w kompanii znaydował, na błotach Pontyńskich. (*A.P.S.Z.*)

Stany Zjednoczone.

Washington, dnia 7 Lutego.

Na posiedzeniu Senatu, dnia 4 t. m., P. *Qualhoun*, prosił Wice-Prezydenta, o dozwolenie uwiadomić Członków, o artykule gazety *Washington's Globe*, względem targnienia się na życie Prezydenta, w którym wyrażono, że zabóyca *Lawrence*, przymuszony był do tego postępku, mocném powstawaniem w Kapitolium, przeciwko osoby Jenerała *Jacksona*, a szczególniey jedną mową samegoż P. *Qualhoun*: „Nie rozszerzając się o tém, co jest powiedziano osobiście o mnie w pomienionym artykule," dodał P. *Qualhoun* „ muszę jednak uważyć, że gazeta *Washington's Globe*, jest organem władzy wykonawczey, i że nie mogę pojąć, jak się ośmieliła Redakcya teyże gazety, pomieścić ten artykuł, i jak Rząd dozwolił jego wydrukowania. Jeśli można wierzyć jey brzmieniu, tedy każdy, który się odważa pomawiać środki Rządu, jest wspólnikiem złych zamysłów nikczemnych złoczyńców; dla lepszego zaś przekonania w tém swych czytelników, autor artykułu umyślnie przytacza szczególne rozprawy Senatu o wiadomych wszystkim nadużyciach, i z nich wyciąga dowody, o mojém uczęstnictwie w zamachu *Lawrence*. Jeśli takie zarzuty mogą bydź cierpiane, tedy potém pozostaje Senatowi, spokoynie tylko patrzeć na czynności Rządu i milczeć o tém, co, przezeń znaleziono będzie zasługującém na przyganę, ażeby nie bydź obwinionym o jawne złe zamysły. Cel podobnych postępków, aż nadto jest widoczny. Lecz ja, pomimo wszelkich pogróżek moich nieprzyjaciół, nie przestanę, z urzędu Senatora, mówić i działać tak, jak mi nakazują obowiązki, z tym urzędem połączone." (*G.S.P.*)

New-York, 18 Lutego.

Pan *Adams*, który, jak wiadomo, chciał przyśpieszyć odwlekane dawniey sprawozdanie o wzmiance w Poselstwie Prezydenta względem Francyi, miał w Izbie Reprezentantów mowę, tchnącą pokojem, oświad-

біемъ, объявивъ, что онъ принимаетъ на себя отвѣтственность, что ни Сенатъ, ни Палата Представителей, не употребятъ средствъ, влекущихъ за собою войну съ Франціею и присовокупивъ, что сіе онъ говоритъ, для успокоенія публики. (*G. C.*)

Китай.

Во всеобщей газетѣ объ Англійско-Китайскихъ дѣлахъ сообщаютъ слѣдующее: „По мѣрѣ полученія подробнѣйшихъ свѣденій о спорахъ, происходившихъ между Лордомъ *Напиромъ* и Намѣстникомъ Кантона, мы все болѣе и болѣе удивляемся легкомыслію, съ какимъ дѣйствовалъ въ семъ дѣлѣ Англійскій Коммиссаръ. Вся выгода осталась на сторонѣ Китайцевъ; ихъ дипломатическія ноты написаны несравненно благоразумнѣе, нежели бумаги Лорда Напира. Между тѣмъ, какъ Англійскіе фрегаты обстрѣливали крѣпость Бокка-Тигрисъ, Китайцы защищали собственность Англійскихъ купцевъ въ Кантонѣ, и не думали подвергать ихъ отвѣтственности за нарушеніе мира или причиненныя тѣмъ издержки. Между тѣмъ споры кончились такъ, какъ должно было ожидать. Лордъ Напиръ принужденъ будучи уступить — умеръ съ досады, и смерть его, безъ сомнѣнія, устранила много несчастій; хотя впрочемъ сомнительно, чтобы Англійскіе фрегаты могли подойти къ стѣнамъ Кантона, ибо Китайцы погрузили въ рѣку множество судовъ и набили въ нѣкоторыхъ мѣстахъ сваи. Большая часть Англичанъ въ Кантонѣ и Лондонѣ столь сильно возстаютъ противу сихъ насильственныхъ мѣръ, что нельзя и думать о продолженіи непріязненныхъ дѣйствій, кои могутъ только послужить къ совершенному уничтоженію торговли съ Китаемъ, весьма важной для Англіи и Индіи. Естественно, что Компанія торжествуетъ, видя худой успѣхъ свободной торговли, хотя она сама тому причиною, ибо ложныя понятія Лондонской публики о силѣ и политикѣ Китайцевъ, послужившія поводомъ къ инструкціямъ, даннымъ Лордомъ *Пальмерстономъ* Англійскому Коммиссару, происходятъ отъ безпрерывныхъ жалобъ Членовъ бывшей Факторіи Остъ-Индской Компаніи въ Кантонѣ. Такъ какъ мѣста въ Факторіи, находившіяся въ зависимости отъ Компаніи, были весьма прибыльны, и повышеніе шло по старшинству, то Директоры Компаніи обыкновенно замѣщали сіи мѣста своими сыновьями, племянниками или друзьями, молодыми людьми, которые, видя предъ собою блистательное поприще, и надѣясь на свое богатство, безпрерывно пытались вынуждать силою большую свободу торговли съ Китаемъ, и не успѣвая въ семъ, жаловались на слабость и робость Правительства. Компанія всегда возставала противу воинственныхъ плановъ ея Факторіи, и умѣла сохранять спокойствіе или возстановлять оное, если его нарушало неблагоразуміе ея чиновниковъ. Но при Лордѣ Пальмерстонѣ эти жалобы и покушенія приведены были въ исполненіе, и имѣли тѣ послѣдствія, какихъ надлежало отъ нихъ ожидать. Хотя нынѣ всѣ неудовольствія кончены, однако подозрѣніе Китайцевъ и ихъ привязанность къ старымъ обычаямъ, доставившія имъ нынѣ побѣду, должны увеличиться, и они имѣютъ легкое средство отмстить Британцамъ, возвысивъ пошлины на Индійскую хлопчатую бумагу, и ограничивъ еще болѣе запрещенную торговлю опіумомъ.“ (*Спб. В.*)

Разныя извѣстія.

Юный Датчанинъ, часовыхъ дѣлъ мастеръ Юлій *Юргенсонъ*, находящійся нынѣ въ Швейцаріи, изобрѣлъ новаго рода металлическій термометръ (названный имъ меро-термометромъ), который показываетъ температуру воздуха въ продолженіи цѣлыхъ сутокъ. Инструментъ сей удостоился, какъ слышно, одобренія многихъ Естествоиспытателей, въ томъ числѣ и извѣстнаго *Декандолля*. (*Спб. В.*)

— Первыхъ числъ с. м. въ Парижскомъ Судѣ первой инстанціи рѣшенъ процессъ знаменитой пѣвицы, Госпожи *Малибранъ*. Она требовала, чрезъ своего адвоката, расторженія заключеннаго въ 1826 году въ Нью-Іоркѣ, предъ Французскимъ Консуломъ, брачнаго контракта ея съ Г. *Малибраномъ*, потому, что по Американскимъ, равно какъ и по Испанскимъ законамъ, брачный союзъ, заключенный между Американцемъ и Испанкою предъ Консуломъ чужой Державы, не можетъ быть дѣйствительнымъ. Такъ какъ актами доказано было, что отецъ Госпожи Малибранъ есть Испанецъ, а Г. Малибранъ хотя родомъ Французъ, но Американскій подданный, то Судъ и рѣшилъ, что бракъ сей не дѣйствителенъ. Теперь да будетъ извѣстно всѣмъ любителямъ музыки, что Госпожѣ Малибранъ отъ роду 27 лѣтъ, и что она опять называется дѣвицею *Гарсія*.

czając: iż bierze na siebie odpowiedzialność, że ani Senat, ani Izba Reprezentantów nie użyje śrzodkow, któreby woynę z Francyą mogły pociągnąć za sobą. Dodał, iż mówi to dla zaspokojenia publiczności. (*G.C.*)

Chiny.

W gazecie powszechney o rzeczach Angielsko-Chińskich udzielają następney wiadomości: „W miarę otrzymywania więcey szczególnych wiadomości o sporach, wynikłych między Lordem *Napier* i Namiestnikiem Kantonu, coraz więcey zadziwiamy się nad lekkomyślnością, z jaką działał w tey rzeczy Kommissarz Angielski. Wszystkie pożytki pozostały na stronie Chińczyków; dyplomatyczne ich noty, napisane są bez porównania rostropniey, aniżeli Lorda Napier. Tym czasem, kiedy fregaty angielskie, strzelały do twierdzy Bokka-Tigrys, Chińczykowie bronili własności kupców Angielskich w Kantonie, i nie myśleli poddawać ich odpowiedzialności, za naruszenie pokoju, lub zrządzone im wydatki. Tym czasem spory tak się ukończyły, jak oczekiwać należało. Lord Napier, będąc zmuszonym ustąpić, umarł ze zgryzoty, i śmierć jego bez wątpienia wiele uprzątnęła nieszczęść, chociaż z resztą wątpliwa, żeby fregaty angielskie mogły podeyśdź pod mury Kantonu, Chińczycy bowiem zatopili w rzece wiele statków, i w niektórych mieyscach nabili palów. Większa część Anglików w Kantonie i Londynie, tak mocno powstaje przeciwko tym gwałtownym śrzodkom, że myśleć nawet nie można o przedłużeniu się nieprzyjacielskich działań, które posłużyć tylko mogą do zupełnego zniesienia handlu z Chinami, tak ważnego dla Anglii i Indyy. Naturalnie, iż tryumfuje Kompania, widząc zły postęp wolnego handlu, chociaż sama jest temu przyczyną, fałszywe bowiem rozumienia Londyńskiey publiczności, o potędze i polityce Chińczyków, które były powodem do instrukcyy, wydawanych przez Lorda *Palmerstona* Kommissarzowi Angielskiemu, pochodzą od ciągłych skarg Członków byłey faktoryi Wschodnio-Indyyskiey Kompanii w Kantonie. Ponieważ mieysca w Faktoryi zależące od Kompanii, były bardzo zyskownemi, i podwyższenie postępowało podług starszeństwa, zatém Dyrektorowie Kompaniy, zwyczaynie na tych mieyscach osadzali swych synów, familiantów lub przyjaciół, młodzieńców, którzy, widząc przed sobą zawod świetny, i ufając w swe bogactwo, bezprzestannie kusili się siłą wymuszać, wielką wolność handlu z Chinami, a nie mogąc dokazać tego, uskarżali się na słabość i bojaźliwość Rządu. Zawsze powstawała Kompania przeciwko planom wojennym jey Faktoryi, i umiała zachowywać spokoyność lub ją przywracać, jeśli naruszała ją nierostropność urzędników. Lecz przy Lordzie *Palmerstonie*, skargi te i targnienia się przyprowadzone zostały do skutku, i miały te następstwa, jakich się po nich należało spodziewać. Chociaż teraz wszystkie nieukontentowania są zaspokojone, jednak podeyrzenia Chińczyków, i ich przychylność do dawnieyszych zwyczajów, które przyniosły im teraz zwycięztwo, powinny się powiększyć, i mają łatwy śrzodek zemścić się na Anglikach, przez powiększenie cła od Indyyskiey bawełny, a jeszcze więcey ograniczywszy zabroniony handel opium.“ (*G. S. P.*)

Rozmaite Wiadomości.

Młody Duńczyk, zegarmistrz Juliusz *Jurgenson*, teraz znaydujący się w Szwaycaryi, wynalazł nowego rodzaju metalliczny termometr (nazwany przez niego mero-termometrem), który pokazuje temperaturę powietrza w przeciągu całey doby. Mówią, że instrument ten został pochwalony od wielu badaczów natury w tey liczbie i przez sławnego *Decandolla*. (*G. S. P.*)

— Pierwszych dni Marca w Sądzie Paryzkim pierwszey instancyi, sądzona była sprawa sławney śpiewaczki, Pani *Malibran*. Żądała ona przez swojego adwokata, zerwania, zawartego w roku 1826 w New-Yorku przed Konsulem Francuzkim ślubnego kontraktu z P. Malibran, dla tego, że podług Amerykańskich, równie jak i Hiszpańskich praw, związek ślubny między Amerykaninem i Hiszpanką zawarty, przed Konsulem obcego Mocarstwa, nie może bydź ważnym. Ponieważ przez akta było dowiedziono, że oyciec Pani Malibran jest Hiszpan, a P. Malibran, chociaż rodem Francuz, lecz Amerykański poddany, zatém Sąd rozwiązał, że ślub nie jest ważny. Niech będzie teraz wiadomo wszystkim amatorom muzyki, że Pani Malibran ma lat 27, i że się znowu nazywa panną *Garcia*.

— На мѣсто умершаго Доктора *Дюпюитрена* въ Профессоры *Хирургической* Клиники при Hôtel Dieu избранъ Общимъ Совѣтомъ Госпиталей и Медицинскимъ Факультетомъ Докторъ *Ру*.

— Въ Лондонѣ получаются печальныя извѣстія о бѣдствіяхъ, причиненныхъ въ морскихъ портахъ послѣдними бурями. И на Темзѣ повреждено множество кораблей.

— Въ Калькутѣ полагаютъ, что Остъ-Индская Компанія купитъ за 10,000 доллеровъ островокъ Сокотору, для складки на немъ каменнаго угля, потребнаго для сообщенія посредствомъ пароходовъ между Остъ-Индіею и Суэсомъ.

— Изъ Батавіи увѣдомляютъ, что бывшимъ 10-го Октября землетрясеніемъ разрушенъ Буйтензоргскій дворецъ. Ротонда, на передней части строенія, упала въ ту самую минуту, когда исправляющій должность Намѣстника, Г. *Бодъ*, сходилъ съ своею женою съ лѣстницы. Также сильно повреждены замокъ Велтевреденъ и нѣсколько частныхъ зданій. По ту сторону Мегамедонгской горы провалились одна станція съ людьми и лошадьми, и отверстіе еще не закрылось.

— Изъ Брюсселя отъ 4-го Марта пишутъ: „На чугунной дорогѣ, устроенной между Труа-Тру и Вильвордомъ, 2-го и 3-го числа были дѣланы новые опыты надъ двумя паровыми машинами, изъ коихъ одна назначена для проѣзжихъ, а другая для тяжестей. Нынѣшніе опыты дѣланы были на небольшемъ пространствѣ въ 8,000 метровъ. Машина, къ коей былъ прикрѣпленъ экипажъ съ путешественниками, пробѣжала въ пять минутъ одну Французскую милю (4 версты). На проѣздъ изъ Брюсселя въ Мехельнъ потребно было отъ 20 до 25 минутъ. Что касается до машины, назначенной для возки тяжестей, то движенія ея были четвертью часами медленнѣе противу первой; однако ея сила столь велика, что она можетъ за собою везти до 120 тоннъ вѣсу, и въ случаѣ надобности, посредствомъ ея можно въ полтора часа доставить изъ Брюсселя въ Амстердамъ одинъ баталіонъ съ оружіемъ и багажемъ.“

— Полагаютъ, что вдовствующая Императрица Австрійская (Каролина Августа, сестра Короля Баварскаго) поселится въ Зальцбургѣ, въ тамошнемъ Королевскомъ дворцѣ Мирабеллѣ, гдѣ родился Король Оттонъ Греческій.

— Кажется, что бури свирѣпствуютъ во всѣхъ частяхъ Земнаго Шара. Съ острова Мартиники пишутъ, что въ ночи съ 20-го на 21-е Октября ужаснымъ ураганомъ истреблены тамъ всѣ банановыя и маніоковыя деревья. Мартиника и преимущественно Доминика очень пострадали. На Мартинскомъ рейдѣ погибъ корабль съ 500 бочками сахару. Другіе три корабля на томъ рейдѣ свалились и разбились. Доминика совершенно опустошена: всѣ кофейныя растенія и сахарный тростникъ истреблены съ корнемъ. Почти всѣ домы разрушены. Погибло болѣе ста человѣкъ.

— Одинъ изъ извѣстныхъ здѣшнихъ банкировъ, возвратясь недавно домой съ маскарада въ театрѣ, не нашелъ ни жены своей, ни кассира, ни кассы. Побѣгъ супруги и казначея, казалось, огорчилъ мало его, но тѣмъ болѣе была ему чувствительна потеря денегъ. Онъ успѣлъ открыть слѣды бѣглецовъ, и отправился въ Гавръ, куда и прибылъ ночью. Остановясь въ трактирѣ, онъ узналъ, что, по странному стеченію обстоятельствъ, особы, коихъ онъ отыскивалъ, занимали квартиру подлѣ его комнаты, и что они собираются на другой день отправиться въ Сѣверную Америку. Не теряя времени, онъ, съ содержателемъ трактира и еще нѣсколькими свидѣтелями, отправился въ комнату бѣглецовъ. Лишь только онъ отперъ дверь, кассиръ, увидѣвъ своего хозяина, бросился ему въ ноги, и просилъ пощадить ту, которая спитъ въ сосѣдней комнатѣ. Обиженный супругъ отвѣчалъ ему: „Стоитъ ли объ этомъ безпокоиться; любезный Фридрихъ? я пріѣхалъ не за женою, а за деньгами.“ Фридрихъ бѣжитъ къ письменному столику, беретъ портфель, и вручаетъ его своему хозяину. Банкиръ, сосчитавъ бывшія въ немъ деньги, отдаетъ кассиру 10,000 фр. съ слѣдующими словами: „Вотъ вамъ, любезный другъ, награда за оказанную мнѣ услугу: вы освободили меня отъ невѣрной и недостойной жены. Завтра, если вамъ угодно, можете ѣхать въ Нью-Іоркъ.“ (*Сѣв. П.*)

— Na mieyscu zmarłego Doktora *Dupuytrain*, na Professora Kliniki Chirurgiczney przy szpitalu Hôtel Dieu, wybrany został przez Radę ogólną Szpitalów i Fakultet Medyczny Doktor *Rou*.

— Do Londynu przychodzą smutne wiadomości, o nieszczęściach, zrządzonych w morskich portach przez ostatnie burze. I na Tamizie popsuto wiele okrętów.

— W Kalkucie tak rozumieją, że Wschodnio-Indyyska Kompania kupi za 10,000 dollarów, wysepkę Socotora, dla składu na niey węgli kamiennych, potrzebnych do kommunikacyi statkami parowemi między Wschodniemi-Indyami a Suez.

— Donoszą z Batawii, iż przez trzęsienie ziemi, które było dnia 10 Października, zruynowany został pałac Buytensorski. Rotunda na przedniey części budowy, spadła w tym właśnie momencie, kiedy sprawujący urząd Namiestnika, P. *Bode*, schodził z żoną swą ze schodów. Mocno także zostały popsute zamek Weltewreden i kilka budowli prywatnych. Po tamtey stronie Mehamedońskiey góry, zapadła jedna stacya z ludźmi i końmi, i otwór ten jeszcze się nie zamknął.

— Z Bruxelli pod 4 Marca donoszą: „Na drodze żelazney, urządzoney między Trua-Tru i Wilfordem, dnia 2 i 3 czynione były nowe doświadczenia dwóch machin parowych, z których jedna przeznaczona jest dla podróżnych, a druga dla ciężarów. Proby teraznieysze odbywały się na małey rozległości do 8,000 metrów. Machina, do którey przytwierdzony był pojazd z podróżnemi, przebiegła w 5ciu minutach jedną francuzką milę (4 wiorsty). Na przejazd z Bruxelli do Mechlinu, potrzeba było od 20 do 25 minut. Co zaś do machiny przeznaczoney do wożenia ciężarów, bieg jey, kwadransem jest poźnieyszy od pierwszey; jednak siła jey tak wielka, iż może ciągnąć za sobą do 120 beczek wagi, i w razie potrzeby, za jey pomocą w półtory godziny można przewieźć z Bruxelli do Amszterdamu jeden batalion woyska z bronią i bagażami.“

— Tak rozumieją, że Cesarzowa Austryacka, wdowa Karolina Augusta, siostra Króla Bawarskiego, będzie mieszkała w Salzburgu, w tamecznym pałacu Królewskim *Mirabella*, gdzie się urodził Otto, Król Grecki.

— Zdaje się, iż burze panują po wszystkich częściach kuli ziemskiey. Donoszą z wyspy Martyniki, iż w nocy z 20 na 21 Października, przez okropny wicher zostały zniszczone wszystkie drzewa bananowe i maniokowe. Martinika, a szczególniey Dominika, bardzo ucierpiały. W porcie Martyniki zginął okręt z 500 beczkami cukru. Inne trzy okręty w tymże porcie sparły się i rozbiły. Dominika zupełnie spustoszona; wszystkie rośliny kawy i trzcina cukrowa wyniszczone do szczętu. Wszystkie prawie domy zruynowane. Zginęło więcey sta ludzi.

— Jeden ze sławnych Londyńskich bankierów, powróciwszy niedawno do domu z maskarady, nie znalazł ani żony, ani kassyera, ani kassy. Ucieczka żony i kassyera, zdawało się, iż go zasmuciła, lecz daleko więcey była mu dotkliwszą strata pieniędzy. Potrafił odkryć ślady uciekających, i pojechał do Hâvre, dokąd przybył w nocy. Zastanowiwszy się w traktyerze, dowiedział się, że szczególnieyszym zbiegiem okoliczności, osoby, których on poszukiwał, zaymowały mieszkanie przy jego pokoju, i że gotują się nazajutrz wyjechać do Ameryki Północzney. Nie tracąc czasu, z gospodarzem traktyeru, i jeszcze kilku świadkami, udał się do pokoju zbiegów. Skoro tylko drzwi otworzył, kassyer, uyrzawszy swego gospodarza, rzucił się mu do nóg, i prosił przebaczyć tey, która spi w drugim pokoju. Skrzywdzony małżonek odpowiedział mu: „Czy warto o to się troszczyć, kochany Fryderyku? przybyłem nie po żonę, lecz po pieniądze.“ Fryderyk bieży do stolika, bierze pugilares i oddaje do rąk swemu panu. Bankier, policzywszy znaydujące się w nim pieniądze, oddaje kassyerowi 10,000 fran. tak mówiąc: „Oto tobie, kochany przyjacielu, nagroda za wyświadczoną mi usługę: uwolniłeś mię od niewierney i niegodziwey żony. Jutro, jeśli się wam podoba, możecie jechać do Nowego Yorku.“ (*P. P.*)

Съ I-го числа наступающаго мѣсяца Апрѣля, принимается подписка на вторый Квартал сего года, на Газету Литовскаго Вѣстника—Цѣна по прежнему сер. 2 р. 25 к.

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca Kwietnia, zaczyna się prenumerata na 2gi tego roku Kwartał gazety Kuryera Litewskiego. Cena zwyczayna srebrem 2 rub. 25 kop.

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Марта 29 дня 1835 г.— Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій*.